

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Psevdo-Poenitens Correctvs. Sive Doctrina Ecclesiae Catholicæ, & Sanctorum, solemniorúmque Doctorum, De Vera Poenitentia ...

Dionysius <aus Werle>

Coloniæ Agrippinæ, 1692

Art. 5. Plurimos denique Confitentes verâ & necessariâ Attritione carere manifestum est ex eo, quòd plurimi fructiferam satisfactionem juxta doctrinam Ecclesiae injungendam, fugiunt & omnio declinant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41634

ARTICVLVS V.

Plurimos denique Confitentes verâ
 & necessariâ Attritione carere ma-
 nifestū est ex eo, quòd plurimi fru-
 striferam satisfactionem iuxta do-
 ctrinam Ecclesie injungendam,
 fugiunt & omnino de-
 clinant.

I. Quòd Contritio genericè sumpta,
 id est tam perfectâ quàm imperfectâ,
 propositum satisfaciendi includat, cum
 B. Alberto Magno in Parad. animæ cap.
 39. & D. Thoma in supplem. 3. partis qu.
 I. art. I. omnes sani Doctores tradunt.

II. Adeo inter se hæ partes connexæ
 sunt [inquit Catechismus Rom. de
 Pœnit. Sacram. c. 5.] ut Contritio, con-
 fitendi & satisfaciendi consilium & pro-
 positum inclusum habeat; Confessionem
 Contritio & satisfaciendi voluntas; sa-
 tisfactionem duæ reliquæ antecedant.
 Quare & voluntas [delicta, sive injuri-

as & contumelias DEO factas , per congrua humiliationis officia] *compensandi requiruntur* ; IN QUO MAXIME CONTRITIO VERSATUR ; & pœnitens sacerdotis [secundum Ecclesie doctrinam procedentis] iudicio, qui DEI personam gerit, se subijciat necesse est , ut pro scelerum magnitudine pœnam constituere in eum possit. Et sub initium ejusdem Cap. cum S. CHRYSOSTOMO, serm. 5. de Pœnit. dicit : Pœnitentia [nimirum interior, si sit vera] cogit peccatorem omnia libenter sufferre : in corde ejus Contritio ; in ore Confessio ; in opere tota humilitas, vel fructifera satisfactio.

III. Rectissime profectò : Nam tristitia & pœnitentia , quæ secundum DEUM est, Apostolo 2. ad Corinth. 7. v. II. testante , inter alia in pœnitente operatur INDIGNATIONEM & VINDICTAM : indignationem quidem, quâ, ut B. LANFRANCUS ex S. AMBROSIO dicit, homines indignantur

nantur in se, vel in alios peccantes; vel, ut REMIGIUS ANDISIODORENSIS exponit, quâ indignatur homo sibi metipso; vel, ut ipse CALVINUS 1. 3. instit. cap. 3. §. 15. dicit, quâ peccator secum intus fremit; secum expostulat; sibi irascitur; dum suam perverſitatem, suamque in DEUM ingratitudeſinem recognoscit.

IV. VINDICTAM verò operatur poenitentia vera, dum poenitentes, ut B. LANFRANCUS ex S. AMBROSIO dicit, quòd deliquerunt, vindicant in se ipsos. Et HILARIUS SARDUS, qui sub finem seculi 4. floruit [hactenus erroneè sub nomine S. Ambrosii, vel Ambrosiastri citatus] Necessè est, inquit, ut quis (in se) vindicet eum [à se offensum] cuius erga se sentit affectum: Et in se ipsum vindicat, qui se causâ delicti affligit. Calvinus quoque loc. cit. Postrema est, inquit, vindicta: quò enim severiores in nos sumus; et acriore censurâ questionem habemus de peccatis

nostris, eò habemus sperare magis propitium ac misericordem DEUM. Et certè fieri non potest, quia anima Divini iudicii horrore percussa [vel potius enormitatem criminis læsa ab eâ Majestatis Divinæ agnoscens] partes ultionis in exigendâ de se pœnâ occupet. Et §. 16. *Hac inquit, afflicti animi* [de se vindictam sumentis] *sunt propria: in squalore, gemitu, lachrymis esse; fugere splendorem & quemlibet apparatus; omnibus deliciis se abdicare, &c.*

V. AUGUSTINUS MARLORATUS, ex eodem Calvino suo, peccata, inquit, debemus ulcisci, ubicunque sint; sed à nobis potissimum incipere. Ea autem vindicando, DEI iudicium quodammodo antevertimus; quemadmodum alibi dicitur: *si nos judicaremus, non judicaremur.* Moxque sua in illum Apostoli locum commenta hisce *Bublinger* sui verbis concludit: *Atque hæc hactenus de iis, quæ pœnitentiam comitantur atque animant; SINE QUIBUS*

BUS NULLA POENITENTIA
FUERIT JUSTA. Hæc ipsi aded
Calvinistæ.

VI. Et certè non poteris non tibi-
met indignari, rigidamque in te ipsum
vindictam meditari, concipere atque
decernere; quando nonnihil recogita-
veris corde, quid feceris, quando pec-
casti, v. gr. fornicando; adulterando; im-
pudicitias exercendo; comestiones &
ebrietates sectando; vindictam viru-
lentissimam in hominem minimâ te
contumeliâ lædentem spirando; opes
tuas per in justitiam augendo &c.

VII. Quando igitur ad Confessionē
te præparas, hunc similemve in modum
alloquere temetipsum: Tu, cujus tota
gloria, juxta id, quod 1. Machab. 2. v. 62.
dicitur, *stercus & vermis est*; Tu, in-
quam, hæc, aut horum aliqua perpe-
trando, omnipotentem DEUM, sum-
mum immensumque Bonum, qui non
modò te, sed etiam cælum & terram &
omnia, quæ in eis sunt, *tibi creavit*;
Qui

Qui

Qui Filium suum unigenitum pro te à gehennâ liberando , atque ad gaudia æterna perducendo in mortem amarissimam simul & ignominiosissimam tradidit ; tibi que eundem non tantùm in pretium, sed etiam in cibum dedit: Qui te in filium & bonorum suorum omnium hæredem, atque unigeniti sui fratrem & cohæredem gratiosissimè adoptavit ; Qui te hæctenus à tot malis liberavit & præservavit ; tot bonis & beneficiis cumulavit : qui denique se ipsum tibi in mercedem & præmium repromisit: Tu, inquam, hunc supra quàm dici potest optimum, amantissimum, atque amabilissimum DEUM, Dominum, ac Patrem tuum perfidè ac proditoriè, contra fidem multoties datam, deserere ; atque ad castra Diaboli, juratissimi ejusdem hostis , transire ; ejusque mancipium fieri; quàm inordinatis, foedis ac perversis affectibus, desideriis , & passionibus tuis non satisfacere maluisti!

VIII. Tu,

VIII. Tu, tot tamque immensis beneficiis! tot promissionibus! tot blanditiis, & quodammodo precibus! tot prohibitionibus! tot minis & interminationibus omnipotentis DEI! amantissimi & amabilissimi Patris tui noluisti teneri, quò minus faceres, quæ odit & abominatur anima ejus! immò, ne in ejusdem oculis impudentissimè perpetreres ea, quæ vidente vilissimo scurrâ, nunquam [ne pro universo quidem mundo] fecisses!

IX. Tu DEO pro immensis ejus beneficiis non nisi maleficia; pro honoribus in jurias duntaxat & contumelias; pro optimis pessima reddere in morem & consuetudinem induxisti!

X. Tu FILIUM DEI, quantum in te fuit, toties rursus juxta Apostolum ad Hebr. 6. crucifixisti, quoties iterum iterumque peccâdo semper nova Crucis & Mortis ejus causa fuisti! tot videlicet & tanta crimina perpetrando, ob quorum singula FILIUM DEI crucifigi

cifigi

cifigi necesse fuit ; vel pro quorum nullo, nisi per mortem CHRISTI in patibulo Crucis satisfieri potuit, aut poterit unquam ! Quæque omnia & singula sic abominatur & odit Filius DEI, ut, si justitiæ ratio id ferret, rursus crucifigi, quàm eorum aliquod fieri mallet : Mortem quippe Crucis nunquam odit, sed pro abolitione peccati libentissimè est amplexatus ; peccatum verò contra ipsam ejus naturam & est, & fuit, & nunquam non erit.

XI. Tu eundem DEI FILIUM immundissimorum affectuum tuorum pedibus toties, juxta Apostolum ad Hebr. 10. v. 29. *conculcasti* ; ejusque pretiosissimum *sanguinem*, libertatis ac salutis tuæ pretium, *pollutum duxisti* : & quantum in te fuit, polluisti ; quoties, eodem nihil curato, post concupiscentias tuas eundo, te Diabolo reddidisti in servum ; ac proinde pretium illud immensum, non quidem speculativè, sed practicè, rebus profanis & vanis ;
immò

immò fœdis ac pollutis posthabuisti !
id quod utique est Christi sanguinem
moraliter polluisse ac conculcasse !

XII. Hæc fecisti ; & non horreas te
ipsum ! non tibi met indigneris ! non fre-
mas & frendeas contra nefandam in-
gratitudinem, turpitudinem & impu-
dentiam tuam ! non desideres à sacerdo-
te, juxta S. Scripturæ & Ecclesiæ regulas
cum quantâ potest misericordiâ arbi-
trante, poenitentiam aliquam affli-
ctivam, quæ mereatur nomen *vin-*
dictæ !

XIII. Profectò ; qui sic affecti non
sunt, peccatorum suorum gravitatem ;
& quid sit DEUM offendisse, nequa-
quam agnoscunt ; ac proinde de eisdem,
quatenus sunt DEI offensa, non do-
lent : Quamvis enim sine vindictâ & sa-
tisfactione externâ (utpote obvirium &
temporis defectum sæpenumerò im-
possibili) Poenitentia & Absolutio possit
esse vera & valida ; *indignatio* tamen, ac
per consequens appetitus *vindictæ* jam
dictæ,

46 *Pseudo-pœnitens correctus.*

dictæ, i. e. votum, desiderium, propofitum, & bona voluntas, satisfactionem suis peccatis, & (quæ corporis, quæ animi) viribus aliquatenus proportionatam præstandi, ad Pœnitentiæ veritatem & Absolutionis valorem omnimodis est requisita. *Contritio includit aliquam satisfactionem, in voto saltem, inquit Scotus in 4. dist. 15. qu. 1. art. 3. ad 2.*

XIV. Optimè GUILLERMUS Paris. in Tract. de Sacram. Pœnit. cap. 10. *sufficit, inquit, quòd dolor vulnerum peccatorum sit tantus, ut faciat agnum querere pœnitentialis Sacramenti medicinam, tradereque se regendum ac medicandum spirituali medico; videlicet Confessori, juxta Ecclesiæ doctrinam agenti ac procedenti.*

XV. Id verò ipsum uti sufficit, ita & necessarium est: *Non enim intrat pœnitentialis Sacramenti refugium (inquit ibid. c. 8. GUILLERMUS) nisi qui præconi spirituali, id est Confessori se tradit crucifigendum; hoc est cruci pœnitentiæ affigendum.* XVI. *Olim,*

XVI. *Olim, inquit, BELLAR.*
 Conc. 9. pro Dom. 4. Advent. post me-
 dium, *cum multò melius Christiani in-*
telligerent necessitatem Pœnitentiæ,
quam nos faciamus; cumque apud se co-
gitarent, & perpenderent, quanto faci-
lius hic in terris, quam in Purgatorio sa-
tis fieri possit pro peccatis; pœnitentiâs
longissimas atque asperrimas 7. 15. 20.
30. annorum, interdum etiam totius vi-
tae, libentissimè admittebant & exple-
bant; ut ex libro Tertulliani de Pœnit. &
aliis vetustis autoribus cognosci potest.
At verò hodie ita delicati, ita teneri ef-
fecti sumus, ut vix paucorum dierum
jejunia pro multis sceleribus atque de-
licitis sustineri possint: Cilicia verò & ci-
neres, Vigilia, humicubationes, flagella,
& alia carnis afflictiones non solum in
moribus nostris, sed vix jam in libris
 (hoc nostro seculo de Sacramento
 Pœnitentiæ per Viros privatos magno
 numero scriptis) *reperiuntur. In Conci-*
lîo Toletano x. legimus POTAMILIUM
 quere-

quere-

quendam, qui cum Episcopus esset, & semel tactu fœmineo sorduisset, ipse se primum nullo cogente in ergastulo quodam conclusit, atque ibi novem mensium pœnitentiam egit; deinde ad Concilium literas dedit, quibus peccatum suum sponte suâ prodidit: Patres verò Concilii illius, pœnitentiam ei PERPETUAM QUOUSQUE VIVERET, injuxerunt; ut perpetuò in humilibus & abjectis officiis deserviret; & nihilominus affirmârunt, HUMANIUS ET MISERICORDIUS MULTO cum illo actum esse, quàm antiquorum Regula & severitas patiantur.

XVII. Et quantum, obsecro, nos ab hoc genere Pœnitentiæ absumus! sed quid ait Scriptura? Qui timet pruina, cades in eum nix. Job. 6. Nos exigua & brevis Pœnitentiæ austeritatem formidamus! & longissimas Purgatorii vel Gehennæ incurramus! Unde tantus torpor in nobis! tanta segnities! tanta teneritudo? nisi ex eo, quod nō intelligimus, quid sit DEUM
offen-

offendere! Et quid hinc sequitur? nisi ut
~~quam~~ QUAMPLURIMI TURMA-
 TIM IN GEHENNAM DES-
 CENDANT; non solum ex iis, qui
 (deficiente Confessario, aut Contritio-
 ne perfectâ) non confitentur; sed etiam,
 qui confitentur: Quia nimirum plurimi
 ex iis malè confitentur; omnes autem
 illos, qui malè confitentur, in ghe-
 nnam descendere Bellarminus non du-
 bitavit; qui & subdit ibidem: VERE
 DICO VOBIS! DILATAVIT IN-
 FERNUS ANIMAM SUAM! ET
 DESCENDUNT AD EUM SINE
 NUMERO! Quia videlicet innumeri
 Alligaturâ salutari, quâ & curentur, &
 à recidivâ præserventur, alligari à sacer-
 dotibus nolunt.

XVIII. *Argumentum vera pœnitentia est, inquit B. ALBERTUS M. de-
 bita commensuratio pœnae contra cul-
 pam; ut secundum quantitatem culpæ sic
 quantitas & gravitas pœnae; secundum
 delectationem culpæ sit amaritudo pœnae;*

C

se-

50 *Pseudo-pœnitens correctus*
secundum diuturnitatem culpa sit diu-
turnitas pœna; & secundum multiplici-
tatem culpa sit multiplicitas pœna; jux-
ta illud Joannis : Facite fructus dignos
pœnitentiæ. Ita ille in Paradiso animæ
cap. 41. Et S. BERN. De gradibus
Humilit. c. 18. Qui veraciter pœnitet,
laborem pœnitentiæ non abhorret.

CAPUT II.

DE SATISFACTIONE CONGRUA
A SACERDOTIBVS INIUNGEN-
DA; nec non DE ABSOLVTIONIS
BENEFICIO SVBINDE
DIFFERENDO.

ARTICULUS I.

Doctrina Ecclesie, & sanctorum solem-
niorumque Doctorum in medium
affertur.

I. **U**ltimum Generale CONCI-
LIUM TRIDENTINUM,
uni-